

38. Вивчення умов створення кисломолочного напою з імуномодулюючими властивостями

Єлизавета Скидан, Наталія Стеценко

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Вступ. Необхідність розширення асортиментного ряду молочних продуктів оздоровчого призначення диктується демографічною ситуацією в Україні, збільшенням кількості людей із серцево-судинними захворюваннями та цукровим діабетом, поширенням вторинних імунодефіцитних станів, ускладнених дисбіотичними порушеннями роботи шлунково-кишкового тракту. Тому розроблення нового асортименту науково обґрунтованих технологій збагачених кисломолочних продуктів є актуальним для України завданням, яке потребує вирішення.

Матеріали і методи. Для надання кисломолочному напою імуномодулюючих властивостей було запропоновано використати в якості джерела функціональних інгредієнтів лікарську рослину роду *Echinacea purpurea Moench*. Вона є цінним джерелом біологічно активних речовин, таких як фенольні сполуки (цикорієва, ферулова, кумарова, кафтарова, кавова, хлорогенова, неохлорогенова кислоти, цинарин, ехінакозид), вуглеводи (інулін, фруктани, арабінорамногалактани, гетероксилани) й алкаліаміди. [1].

Результати. Для забезпечення необхідних фізико-хімічних властивостей збагаченого кисломолочного напою вирішено додавати до його складу сироп, отриманий з трави ехінацеї пурпурової. На першому етапі проводили водне екстрагування біологічно активних речовин. Були визначені оптимальні параметри цього процесу – температура 90 ± 5 °С, тривалість – 35 хв, гідромодуль 1:10. При таких умовах вміст екстрактивних речовин у екстракті становив $3,9 \pm 0,1\%$, а його активна кислотність була 6,3 одиниці рН.

З отриманого екстракту шляхом змішування його з цукром виготовляли сироп ехінацеї. Тривалість перемішування становила 12 ± 2 хв. Вміст сухих речовин у сиропі був $50 \pm 2\%$, що відповідало вимогам до плодово-ягідних наповнювачів, які використовуються у виробництві кисломолочних напоїв з наповнювачами. Перед використанням сироп проходив стадію пастеризації за температури 80 ± 5 °С. Оптимальна кількість збагачувача – 9%, стадія внесення сиропу ехінацеї – на етапі перемішування вже сквашеного продукту, отриманого резервуарним способом. При цьому досягається рівномірне розподілення збагачувача по всьому об'єму кисломолочного напою.

Були визначені органолептичні властивості готового напою з сиропом ехінацеї. Він мав світлий однорідний кремований колір, солодкуватий, чистий і свіжий запах з ароматом ехінацеї, кисломолочний ніжний смак, в якому відчувався присмак збагачувача. Консистенція продукту була однорідною. Фізико-хімічні показники напою відповідали вимогам нормативних документів.

Висновки. Використання сиропу ехінацеї при виробництві функціональних харчових продуктів, зокрема кисломолочних напоїв, сприятиме покращенню обміну речовин, нормалізації загального стану організму та підвищенню опірності до шкідливих впливів навколишнього середовища.

Література

1. Власенко В.В.; Крижак Л. М. Формування пробіотичних властивостей йогурту шляхом внесення сиропу на основі екстракту ехінацеї. *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. Гжицького*. 2014. Т. 16. № 2 (4). С. 26-32.